

Történeti földrajz TRO1003

2015-2016. tanév 1. félév

A tantárgy célja: a hallgató ismerje meg a természetföldrajzi tényezők és környezeti adottságok fontosságát és ezek hatását Európa társadalmainak eltarthatóságára, településformáira, kommunikációs lehetőségeire, a természetes erőforrások felhasználására és az infrastruktúrára. Emellett a tantárgy hozzájárul a hallgatók topográfiai gondolkodásmódjának fejlesztéséhez is.

Számonkérés módja: gyakorlati jegy. A sikeres gyakorlati jegy előfeltétele, hogy a hallgatók mindkét zárthelyi dolgozatot legalább elégségesre teljesítsék. Az első zárthelyi dolgozat időpontja 2015. november 12. Anyaga az addig elhangzott előadások. A második zárthelyi dolgozat időpontja 2015 december 17. Anyagai: a megelőző dolgozat óta elhangzott előadások, továbbá a kötelező irodalom feldolgozása.

Előadások témakörei:

1. Európa természetföldrajzi, politikai földrajzi és kultúrföldrajzi értelmezései, és ezek változásai az antikvitástól napjainkig.
2. Európa népességének alakulása, eloszlása, az ezt befolyásoló tényezők áttekintése a IV. századtól napjainkig. Európa demográfiai helyzetének változása a Föld népességén belül.
3. A mobilitás és a migráció sajátosságai Európán belül, a germán, a szláv és a magyar népcsoportok államalkotó tevékenységét követően (a X-XI. századtól) az I. világháborúig.
4. Az urbanizáció folyamata a IV. századtól a XVIII. század végéig, a városok típusai, funkciói.
5. Az urbanizáció sajátosságai az ipari kapitalizmus időszakában.
6. Európa kereskedelmi rendszere és infrastruktúrája az ipari kapitalizmus előtt és a világkereskedelem kialakulását megelőzően. Európa és a tengerek kapcsolata.

Kötelező irodalom

1. Világföldrajz (főszerkesztő Tóth József). Akadémiai Kiadó, Budapest, 2010. 25.4. fejezet: Néhány globális világprobléma áttekintése; és 25.5. fejezet: Megatrendek, 697-710.

Ajánlott irodalom

1. Európa történeti földrajza (szerk. R. A. Butlin és R. A. Dodgshon). Akadémia Kiadó, Budapest 2006.
2. Le Goff, Jacques: Európa születése a középkorban. Atlantisz Kiadó, Budapest, 2003.
3. Európa. Rubicon különszám, 2014. 1. sz.

Nyíregyháza, 2015. szeptember 1.

Dr. Aszalós Éva
főiskolai docens